

УДК 1:16(161/162)

DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v050.2024.2>**І. А. Алексюк**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2849-7173>

кандидат філософських наук, доцент,

доцент кафедри логіки

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Т. Е. БаулінаORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8358-5582>

кандидатка філософських наук,

доцентка кафедри логіки

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПРОБЛЕМА ТЛУМАЧЕННЯ ТРАДИЦІЙНОЇ СИЛОГІСТИКИ: РЕАЛІСТИЧНИЙ МЕТОД СТРОСОНА

Постановка проблеми. Два підходи до асерторичної силлогістики (традиційна чи аристотелева інтерпретація і сучасна чи булева інтерпретація) погоджуються із наявністю екзистенційного зобов'язання (імпорту) у часткових простих категоричних висловлювань: терміни категоричних висловлювань вважають такими, що вказують на непорожні класи. Однак, перша інтерпретація (на відміну від другої) вважає, що загальні висловлювання також мають згадане зобов'язання. Проблема полягає у тому, що за будь-якої інтерпретації деякі закони традиційної силлогістики виявляються недійсними. Звідси висновують неможливість жодної зв'язної інтерпретації системи асерторичної силлогістики. Стросон не погоджується зі згаданим висновком і пропонує метод збереження цілісності силлогістики (так званий реалістичний метод), що спирається на явище пресупозиції.

Метою дослідження є визначення сутності реалістичного методу Пітера Стросона у застосунку до традиційної асерторичної силлогістики. Досягнення мети передбачає вирішення низки завдань:

- сформулювати низку інтуїтивно прийнятних початкових припущень, які стосуються явища екзистенційного імпорту;
- виявити перелік годячих можливих стратегій надання зв'язності традиційної силлогістики;
- дослідити переваги і недоліки пресупозиційного підходу Стросона до аналізу силлогістики (те, що складає сутність реалістичного методу аналізу).

Аналіз останніх досліджень та публікацій. До класичних розвідок загальних проблем традиційної силлогістики належать праці таких авторів як, зокрема і насамперед, Lukasiewicz J., Patzig G., Kneale W., Kneale M., Barnes J. Специфічну проблему екзистенційного імпорту у зв'язку із простими категоричними висловлюваннями досліджували, зокрема Church A., Wu J.S., Wedin M.V., Clark P., Thom P.

Методологія. Теоретико-методологічні засади дослідження ґрунтуються на принципах наукової об'єктивності, неупередженості та системності. Під час проведення дослідження були використані загальнонаукові та філософські методи пізнання, зокрема методи аналізу, синтезу та компаративний метод.

Виклад основного матеріалу. Згідно із усталеними поглядами на традиційну асерторичну силлогістику зазвичай припускають: 1) часткові (І та О) категоричні висловлювання є носіями екзистенційного зобов'язання/імпорту (терміни категоричних висловлювань вважають такими, що вказують на непорожні класи); 2) яке б рішення не приймали стосовно одного серед загальних (А та Е) категоричних висловлювань, таке ж рішення треба приймати стосовно іншого висловлювання: якщо А-висловлювання має екзистенційне зобов'язання, то і Е-висловлювання мусить його мати, і навпаки; якщо А-висловлювання не має екзистенційного зобов'язання, то і Е-висловлювання його не має, і навпаки.

Дилему щодо загальних (А та Е) висловлювань – мають / не мають екзистенційне зобов'язання/імпорт – представляють, відповідно, два підходи до асерторичної силлогістики, які зазвичай умовно називають традиційною (чи аристотелевою) інтерпретацією і сучасною (чи булевою) інтерпретацією. Обидві інтерпретації погоджуються із наявністю екзистенційного зобов'язання у часткових висловлювань.

Проблема полягає у тому, що за будь-якої інтерпретації деякі закони традиційної силлогістики виявляються недійсними. Звідси висновують неможливість жодної зв'язної інтерпретації системи асерторичної силлогістики.

Стросон не погоджується ані зі згаданим висновком, ані зі згаданою дилемою. Власну тезу щодо можливості віднайдення такої інтерпретації для А, Е, І, О-висловлювань, за якої усі закони тра-

диційної системи зберігатимуться разом, Стросон обґрунтовує за допомогою двох різних методів, що мають формальний (formalistic method) і реальний характер (realistic method) [1]. Формалістичний метод полягає у послідовній розробці інтерпретацій простих категоричних висловлювань за допомогою засобів символізації кванторної логіки. Це ad-hoc (від випадку до випадку) (на)лагодження попередніх тлумачень системи силогістики задля її цілісного представлення як фрагменту нової системи. Метод такий: кожному виявлену «поламку» закону(-ів) традиційної силогістики виправляємо такою інтерпретацією логіки предикатів, що забезпечує закон від «поламки» [2].

У пропонованій статті з'ясуємо специфіку другого – реалістичного – методу, який спирається на загальну характеристику повсякденного мовлення: явище пресупозиції.

Спочатку розглянемо цікаву спробу заміни стартової перспективи розгляду традиційної асерторичної силогістики. Замість розповсюджені практики, зокрема у лекційних курсах, початкової згаданої вище історико-філософської зауваги щодо існування двох традицій – аристотелевої і булевої, – визначення носіїв екзистенційного імпорту можна розпочати із формулювання декількох інтуїтивно прийнятних базових, початкових обмежень/застережень/припущень, які, здається, складають підвалини тлумачень обговорюваного питання екзистенційного імпорту:

(і 1) якщо вважати якимсь просте категоричне висловлювання таким, що має екзистенційний імпорт (припущення існування), тоді цим висловлюванням мусить бути (принаймні, чи щонайменше) частково-стверджувальне висловлювання І-форми;

(і 2) якщо вважати якимсь просте категоричне висловлювання таким, що не має екзистенційного імпорту, тоді цим висловлюванням мусить бути (принаймні, чи щонайменше) загально-заперечне висловлювання Е-форми;

(і 3) ігноруємо можливість випадків, коли лише одна серед чотирьох форм простих категоричних висловлювань має чи не має екзистенційний імпорт [3].

Встановимо усі можливі варіанти/комбінації/множини припущень існування чи екзистенційного імпорту (ЕІ). Наявність ЕІ позначимо верхнім індексом «+», а відсутність – верхнім індексом «-». Затим, звернемось до розгляду тих випадків, що задовольняють вимоги вищезгаданих трьох інтуїцій.

1) $A^+ E^+ I^+ O^+$ традиційна ($\approx$ «аристотелева») інтерпретація;

2) $A^+ E^+ I^+ O^-$ не узгоджується із (і 2), (і 3);

3) $A^+ E^+ I^- O^+$ не узгоджується із (і 1), (і 2), (і 3);

4) $A^+ E^+ I^- O^-$ не узгоджується із (і 1), (і 2);

5) $A^+ E^- I^+ O^+$ не узгоджується із (і 3);

6) $A^+ E^- I^+ O^-$.

7) $A^+ E^- I^- O^+$ не узгоджується із (і 1);

8) $A^+ E^- I^- O^-$ не узгоджується із (і 1), (і 3);

9) $A^- E^+ I^+ O^+$ не узгоджується із (і 2), (і 3);

10) $A^- E^+ I^+ O^-$ не узгоджується із (і 2);

11) $A^- E^+ I^- O^+$ не узгоджується із (і 1), (і 2);

12) $A^- E^+ I^- O^-$ не узгоджується із (і 1), (і 2), (і 3);

13) $A^- E^- I^+ O^+$ сучасна (булева) інтерпретація;

14) $A^- E^- I^+ O^-$ не узгоджується із (і 3);

15) $A^- E^- I^- O^+$ не узгоджується із (і 1), (і 3);

16) $A^- E^- I^- O^-$.

Отже, перша і друга базові інтуїції (і 1) та (і 2) відкидають 10 множин-припущень: 2)-4), 7)-12), 15); третя базова інтуїція (і 3) відкидає 8 множин-припущень: 2)-3), 5), 8)-9), 12), 14)-15).

Три базові інтуїції загалом відкидають дванадцять множин-припущень і залишають для подальшого розгляду лише чотири випадки-варіанти: 1), 6), 13), 16). Маємо:

А) $A^+ E^+ I^+ O^+$ (див. п.1) – усі види простих категоричних висловлювань мають ЕІ (це традиційна, так звана «аристотелева» інтерпретація);

Б) $A^- E^- I^- O^-$ (див. п.16) – жодний вид простих категоричних висловлювань не має ЕІ;

В) $A^- E^- I^+ O^+$ (див. п.13) – часткові висловлювання мають ЕІ, а загальні висловлювання не мають ЕІ (це сучасна, булева інтерпретація);

Г) $A^+ E^- I^+ O^-$ (див. п.6) – стверджувальні висловлювання мають ЕІ, а заперечні висловлювання не мають ЕІ.

Кожний серед А) – Г) випадків щось «провалює», якісь безпосередні – експліцитні чи імпліцитні – висновування (зокрема, для випадків порожнього S-терміну). Для Г) випадку зазначають ще й його контринтуїтивність: сумнівним видається те, що І-висловлювання має ЕІ, а О-висловлювання його не має.

Лише декілька прикладів-ілюстрацій. В)-випадок (булева інтерпретація): кожного разу, коли S-термін є порожнім, виявляється, що А та Е-висловлювання є істинними, а І та О-висловлювання є хибними. Це «провалює» контрарність, субконтрарність, підпорядкування. Г)-випадок: увесь логічний квадрат зберігається, але «провалюється» відношення перетворення; видається неправдоподібним, що І-висловлювання має ЕІ, а О-висловлювання його не має (зворотне приписування ЕІ – заперечні Е та О-висловлювання мають ЕІ, а стверджувальні А та І-висловлювання його не мають – також зберігає усі відношення, за виключенням перетворення, і також не узгоджується із інтуїтивно прийнятними початковими інтуїціями-обмеженнями).

Серед наявних чотирьох можливостей для надання зв'язної цілісності силогістики найбільш обіцяючими стратегіями (з огляду на збереження

принаймні експліцитних відношень), вважають модифіковані А) і Г)-версії (відповідно, A^M і Γ^M) [3]. Розглянемо A^M -стратегію.

A^M -стратегія представляє найбільш відому сучасну стратегію, яку першим запропонував Стросон і яка залучає до завдання інтерпретації силогістики прагматичне явище пресупозиції, що є загальною характеристикою повсякденного мовлення (говорять про пресупозиційне тлумачення традиційної силогістики чи, згідно зі Стросоном, про реалістичний метод тлумачення силогістики) [1]. Силогістичну теорію вважають такою цілісністю, що передбачає (presupposes): усі терміни мають референцію. Йдеться не про приписування ЕІ індивідуально кожному окремому простому категоричному висловлюванню, як це робить А)-стратегія, а про приписувати ЕІ до системи в цілому. Крім того, ЕІ радше передбачається (presupposed) простими категоричними висловлюваннями, аніж впливає із (entailed by) кожного простого категоричного висловлювання. Якщо із самого початку усуваємо можливість референційної невдачі, тоді усі традиційні правила, згідно із Стросоном, виявляються діючими (valid).

Стросон наполягає на усвідомленні невдалості розрізнення між реченням (sentence) і висловлюванням (statement), а також фальшивої сутності трихотомії «істинне / хибне / позбавлене значення» у застосунку до висловлювання.

Уявімо, що хтось промовляє: «Усі діти Джона сплять». Такого не промовляли б, якби не вважали, що Джон має дітей (які сплять). Уявімо, що хтось помиляється, бо насправді у Джона дітей нема. Тоді будь-яка відповідь на запитання: «Є істинним чи хибним те, що усі діти Джона сплять?» буде оманливою (misleading). Ніщо не змушує надавати відповідь на таке запитання і зазвичай мусимо сказати: «Оскільки Джон не має дітей, питання не виникає». Не виконується одна з умов для відповіді («є істинним / є хибним»). Яка? Стросон гадає, що запровадження якого б там не було експліцитно екзистенційного аналізу підштовхує до думки, що неіснування дітей Джона є достатньою умовою для встановлення істинності чи хибності відповідного висловлювання. Насправді, згідно із Стросоном, існування дітей Джона є необхідною (перед)умовою для буття висловлювання істинним чи хибним (для можливості висловлювання взагалі набуття якогось значення істинності). Це не є просто умовою істинності промовленого у сенсі: якщо ця умова відсутня, то висловлювання є хибним. Якщо ця умова відсутня, то висловлювання взагалі не може набувати значень істинності, питання щодо його значення істинності не виникає. Такий погляд надає можливість однотипної інтерпретації усіх 4-х аристотелевих форм: питання щодо істинності чи хибності простих категоричних

висловлювань, що представляють якусь серед чотирьох форм, не виникає, якщо S-клас не має членів, тобто є порожнім. На думку Стросона, на заваді сприйняттю щойно сформульованої тези стоїть розповсюджене застосування трихотомії «або істинне, або хибне, або позбавлене значення» до висловлювань. Ця трихотомія містить плутанину між реченням і висловлюванням. Речення «Усі діти Джона сплять» є осмисленим, однак безглуздо запитувати – щодо речення – чи є воно істинним, чи хибним. Необхідно розрізнявати те, що може бути сказаним про речення і те, що може бути сказаним про висловлювання, яке здійснюють за різних обставин за допомогою вживання цього речення. Сказати, що мовцю, який вживає речення нашого гаданого випадку, не вдається сказати нічого ані істинного, ані хибного, не означає сказати, що речення, яке він промовляє, є позбавленим смислу. Звичайно буде невірним (incorrect) чи облудним (deceitful) вживати це речення, якщо не дотримані умови: мовець гадає, що він вказує на якихось дітей щодо яких вважає, що вони сплять; мовець гадає, що Джон має дітей; мовець гадає, що діти, на яких він вказує, є дітьми Джона. Вживаючи речення мовець зобов'язує себе до існування дітей Джона. Тобто, вживання речення передбачає існування дітей Джона, мовець, промовляючи речення, зобов'язує себе до цього (не говоримо, що із власне речення впливає, що діти Джона існують).

Стверджувати «Усі діти Джона сплять, але у Джона немає дітей» видається логічним абсурдом. Можна гадати, що маємо справу із самосуперечністю: людина, що промовляє «Усі діти Джона сплять», в той час, коли у Джона немає дітей, здійснює хибне висловлювання. Але немає потреби рухатись від усвідомлення логічного абсурду зазначеного виду до зазначеного висновку. Бо якщо висловлювання S пресупонує (presupposes) висловлювання S', у тому сенсі, що істинність S' є передумовою (пресупозицією) істинності-чи-хибності S, тоді, звичайно ж виникатиме логічна абсурдність у поєднанні S із запереченням S'. Саме таке відношення наявне у нашому уявному прикладі між висловлюванням (S) «Усі діти Джона сплять» і висловлюванням (S') «Джон має дітей». Тобто, Стросон також вбачає абсурдність, але суттєво іншого характеру. Тому, треба відрізнити цей – стросонівський – вид абсурду від очевидної самосуперечності. Самосуперечністю є кон'юнктивне поєднання висловлювання S із запереченням висловлювання S', якщо S' є необхідною умовою істинності (буття істинним) висловлювання S. Іншим різновидом логічного абсурду є кон'юнктивне поєднання висловлювання S із запереченням висловлювання S', якщо S' є необхідною умовою істинності-чи-хибності (буття істинним чи хибним) висловлювання

S. У першому випадку, відношення між S і S' є таким, що із S випливає (entails) S'. У другому випадку: S пресупонує S' (чи S' є пресупозицією висловлювання S).

Стросон вважає свою пропозицію, яка робить неіснування членів S-класу несумісним (incompatible) із чи то істинністю, чи то хибністю будь-якого простого категоричного висловлювання серед стандартних чотирьох форм, такою, що вирішуватиме усі затруднення інтерпретації традиційної асерторичної силістики. Треба лишень кожне правило системи, коли його виражатимуть у термінах істинності чи хибності, випереджати увагою: «За припущення, що висловлювання, про які йдеться, є або істинними, або хибними, тоді ...». Існування членів S-класу треба розглядати пресупозицією (в особливому стросонівському сенсі) висловлювань, здійснених за допомогою вживань цих речень, треба вважати необхідною умовою не просто істинності, але істинності-чи-хибності таких висловлювань. Саме так Стросон пропонує інтерпретувати чотири аристотелівські форми.

Вважають, що A^M-стратегія краще суміщається із науковими інтенціями Аристотеля, хоча водночас наголошують на дискусійному характері питання: якій стратегії власне сам Аристотель надавав перевагу?

Прагматичний підхід Стросона спричинює низку критичних зауваг. Насамперед звертають увагу, що за A^M-умов силістична теорія виявляється обмеженою, бо має застосунок лише до непорожніх термінів. Підхід Стросона (уведення поняття пресупозиції і наполягання, що усі прості категоричні висловлювання передбачають непорожні класи, на які вони вказують) зберігає, зокрема, закони логічного квадрату. Задля досягнення такого результату мусимо сплачувати коштом контрінтуїтивної заяви, що усі класи, на які вказуємо за допомогою термінів, не є порожніми. Декілька вагомих підстав не здійснювати екзистенційних пресупозицій: 1) якщо вважати, що позначуваний клас не є порожнім, тоді не можемо формулювати висловлювання, що заперечують наявність членів у класу (що заперечують непорожність класу); 2) деякі випадки повсякденних вживань мови цілком не узгоджуються із прийняттям усезагальної пресупозиції (інколи те, що стверджуємо, не передбачає існування членів у класу, про який говоримо; наприклад, коли говоримо: «Усі правопорушники будуть покарані», але не передбачаємо, що клас правопорушників має члени, то здається зазвичай маємо намір наголосити, що цей клас залишатиметься порожнім); 3) у царині науки нерідко бажано розмірковувати, не здійснюючи жодного передбачення (пресупозиції) щодо існування (як приклад згадують перший законом Н'ютона, який стверджує щось істинне з приводу тіл, на які не діють

жодні зовнішні сили; закон може бути істинним, фізики формулюють і захищають його без припущення (пресупозиції) дійсного існування тіл, на які не діють жодні зовнішні сили) [4].

Привертають увагу до іще одного ускладнення, пов'язаного із запропонованим підходом Стросона [5]. Зазначають використання Стросоном принаймні трьох різних визначень впливання (entailment). Хоча Стросон, видається, не вбачає особливих відмінностей між ними, вони спричинюють сумніви щодо їхньої узгодженості. Перше визначення стверджує: «Якщо висловлювання V₁ є істинним, V₂ мусить не бути хибним». Таке тлумачення уможливорює: а) впливання позбавленого істиннісного значення висловлювання із істинного висловлювання (T ?); а також б) впливання хибного висловлювання із позбавленого істиннісного значення висловлювання (? F). Друге визначення стверджує: «Якщо V₁ є істинним, V₂ мусить бути істинним». Таке тлумачення виключає можливість а), але зберігає можливість б). Третє визначення стверджує: «Усе те, із чого впливає хибне висловлювання, мусить бути хибним», і, отже, виключає можливість б). Перше визначення провокує, на підставі транзитивності, драматичну з'яву впливання хибного із істинного.

Звернемо увагу на існуючу точку зору, що не стросонівська A^M-стратегія, а згадана вище Γ^M-стратегія (зазначає і захищає тезу: EI приписуємо лише до A та I-висловлювань; O-висловлювання тлумачимо радше як «Не усі S є P», а не як «Деякі S не є P», і, отже, усуваємо потребу приписування для них EI) краще схоплює погляди Аристотеля [6; 7; 8]. Цю стратегію вважають добре відомою у середніх віках, але водночас знехтуваною сучасністю.

Висновки. Застосування Пітером Стросоном реалістичного методу до аналізу традиційної асерторичної силістики можна розглядати яскравим виявом ширшого напрямку досліджень взаємозв'язків – історичних і сучасних – між логікою і прагматикою. З одного боку, славнозвісна теорія пресупозицій Стросона з'являється як критична реакція на теорію визначених дескрипцій Бертрана Расела і беззаперечно є золотою сторінкою сучасної аналітичної філософії мови і філософської логіки, а з іншого боку виявляє свій плідний потенціал у застосунку до засадничих питань традиційної логіки.

Розвідки історії питання екзистенційного імпорту [9; 10] чекають на своє продовження, так само як розгляд розмаїття цікавих взаємозв'язків між логікою і прагматикою.

Література

1. Strawson P.F. Introduction to Logical Theory. London: Methuen & Co LTD, 1967 (first published 1952). pp.152-194.

2. Алексюк І. А. Проблема тлумачення традиційної силлогістики: формалістичний підхід Стросона. III International Scientific and Practical Conference "Collective Thinking: Unifying Scientific Approaches in Multifaceted Research" (November 29 – December 01, 2023) Amsterdam, Netherlands, International Science Unity. 2023. pp. 298–300.
3. Beaney M. Frege: Making Sense. Duckworth, 1996. pp. 273–275.
4. Copi I. M., Cohen C. Introduction to Logic (12th ed.). Pearson: Prentice Hall, 2005. pp. 201–205.
5. Smiley T. Mr. Strawson on the traditional logic. Mind. vol. 76, issue 301. 1967. pp. 118–120.
6. Parsons T. The Traditional Square of Opposition. The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer 2017 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL: <https://plato.stanford.edu/archives/sum2017/entries/square/>.
7. Thompson M. On Aristotle's Square of Opposition. Philosophical Review, vol. 62. 1953. pp. 251–265 (перевидання у: Moravcsik J.M.E. Aristotle: A Collection of Critical Essays. New York: Anchor, 1967. pp. 51–72).
8. Wedin M.V. Aristotle on the Existential Import of Singular Sentences. Phronesis, vol. 23. 1978. pp. 179–196.
9. Church A. The history of the question of existential import of categorical propositions. Logic, Methodology, and Philosophy of Science / Ed. Y. Bar-Hillel. North-Holland Amsterdam, 1965. pp. 417–424.
10. Wu J.S. The Problem of Existential Import. Notre Dame Journal of Formal Logic. 1969, vol. 10. pp. 415–424.

Анотація

Алексюк І. А., Бауліна Т. Е. Проблема тлумачення традиційної силлогістики: реалістичний метод Стросона. – Стаття.

Актуальність дослідження проблематики, запропонованої у статті, визначена інтересом до аналізу традиційної асерторичної силлогістики. Існуючі підходи до асерторичної силлогістики (традиційна або аристотелева, а також сучасна або булева), хоча й погоджуються із наявністю екзистенційного зобов'язання у часткових простих категоричних висловлювань, проте мають певні розбіжності. На основі цього виникає проблема щодо недійсності деяких законів традиційної силлогістики за будь-якої інтерпретації, що унеможливорює наявність жодної зв'язної інтерпретації асерторичної силлогістики. Вирішення такої проблеми видається можливим завдяки реалістичному методу Пітера Стросона у застосунку його до асерторичної силлогістики.

Акцентується увага на формулюванні низки інтуїтивно прийнятних початкових припущень, що стосуються явища екзистенційного зобов'язання. Виявлено ряд можливих стратегій надання зв'язності традиційної силлогістики. Досліджено переваги та зауваження щодо пресупозиційного підходу Пітера Стросона до

аналізу силлогістики, а саме того, що складає сутність реалістичного методу аналізу.

Робиться висновок, що застосування реалістичного методу для аналізу традиційної асерторичної силлогістики Пітера Стросона можна розглядати як вияв широкого напрямку досліджень взаємозв'язків (історичних і сучасних) між логікою і прагматикою. Зазначено, що теорія пресупозицій Стросона є визначним досягненням сучасної аналітичної філософії мови та філософської логіки. Також теорія пресупозицій виявляє свій плідний потенціал у застосунку до питань традиційної логіки.

Ключові слова: асерторична силлогістика, традиційна силлогістика, категоричне висловлювання, екзистенційне зобов'язання, Стросон, реалістичний метод, теорія пресупозицій.

Summary

Alexsiuk I. A., Baulina T. E. The problem of the interpretation of traditional syllogistic: Strawson's realistic method. – Article.

The relevance of the study of the problems proposed in the article is determined by the interest in the analysis of traditional assertoric syllogistic. Existing approaches to assertoric syllogistic (traditional or Aristotelian, as well as modern or Boolean), although they agree with the existence of existential commitment in particular simple categorical statements, have certain disagreements. Based on this, there is the problem that some laws of traditional syllogistic are invalid under any interpretation, which makes it impossible to have any coherent interpretation of assertoric syllogistic. A solution to this problem seems possible thanks to Peter Strawson's realistic method in its application to assertoric syllogistic.

Attention is focused on the formulation of a number of intuitively acceptable initial assumptions concerning the phenomenon of existential commitment. A number of possible strategies for providing the coherence of traditional syllogistic have been identified. The merits and remarks of Peter Strawson's presuppositional approach to the analysis of syllogistic, namely, what constitutes the essence of the realistic method of analysis, are explored.

It is concluded that the application of the realistic method for the analysis of Peter Strawson's traditional assertoric syllogistic can be considered as a manifestation of a broad direction of research on the relationships (historical and modern) between logic and pragmatic. It is noted that Strawson's presupposition theory is a significant achievement of modern analytical philosophy of language and philosophical logic. Also, the presupposition theory shows its fruitful potential in application to questions of traditional logic.

Key words: assertoric syllogistic, traditional syllogistic, categorical statement, existential commitment, Strawson, realistic method, presupposition theory.